

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemša nedelje in praznike. — Inserati do 50 petit vrst s Din 2, do 100 vrst s Din 2.50, od 100 do 300 vrst s Din 3, večji inserati petit vrst s Din 4. — Popust po dogovoru, inserat davek posebej. — Slovenski Narod veja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25. — Pekopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Kraljeva ulica štev. 8.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-34, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska 6, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Postna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Italijanske okupacijske oblasti na delu:

„Pomirjenje“ Abesinije

Italijanske čete hočejo zasesti vse abesinsko ozemlje — Preki sod ima obilo žetev — Da bi se iznebili vsake kontrole, so izgnali vse inozemske novinarje in druge „nadležne“ tujce

Adis Abeba, 18. maja. d. Okupacija še nezasedenih pokrajin Abesinije se nadaljuje s postopnim premikanjem armadnih zborov od severa proti jugu ter južnih armadnih zborov proti severu. V pokrajnah, preko katerih vodi abesinska železnica, kar kor na ozemlju med reko Setiton in južno mejo Tanskega jezera je red popolnoma vzpostavljen. Na področju pri Hararju se imenski glavarji se nadalje predajajo italijanskim oblastem.

Izgon neljubih Evropcev iz Adis Abebe

Adis Abeba, 18. maja. AA. Italijanske vojaške oblasti so včeraj izgnale iz zasedenega abesinskega ozemlja večjo število Evropcev, ki so živelii v abesinski prestolnici. Med izgnanci je tudi več novinarjev. Izgnan je bil tudi direktor lista, ki je izhajal v Adis Abebi v francoščini. Izgone utemeljuje Italijani s trditvami, da so se izgnanci pečali s protitalijansko propagando in bržkone tudi v vohunstvom proti Italiji. Vojaški preki sod je odsodil na smrt večje število Abesincev, ki so baje sedevali pri poslednjih požigih in roparskih

nadpadih. Vsi obsojeni so bili na mestu ustreljeni.

Neguš zastrupljen s plini

Jeruzalem, 18. maja. AA. Tiskovni urad cesarja Haila Selasija demantira vest, da je bila neguša zadela kap. Neguš je obolel zaradi zastrupljenja s plini. Zdravnik vladarju ne morejo mnogo pomagati, vendar pa se je njegovo zdravstveno stanje nekoliko zboljšalo. Tiskovni urad je demantir tudi vse dozdeje intervjuje političnega značaja, ki naj bi jih bil cesar v preteklem tednu dovolil zastopniku neke inozemske agencije.

Sto milijonov lir

za javna dela

Rim, 18. maja. Upravni svet kreditnega konzorcija za javna dela je sklenil na svoji včerajšnji seji, da da iz svojih rezerv 100 milijonov lir kot glavnico za osnovanje posebnega avtonomnega oddelka, ki naj bi izvrševal javna dela v Abesiniji. Ta oddelek bo lahko izdaja tudi obligacije.

Ozadje sprememb na Poljskem

Spremembo vlade so zahtevali predvsem vojaški krogi

Varšava, 18. maja. AA. Listi še vedno mnogo razpravljajo o novi vladi. Uradna agencija Iskra je sčetni objavila komentari, v katerem napoveduje, da bo nova vlada skrbela v prvi vrsti za obnovbo in ojačanje poljske narodne obrambe. Danes ni več tajnost, pravi agencija, da je inej vrohovni šef vojske general Edward Ridz Smigly važno besedo pri poslednji izpremberi vloge. To je razumljivo, ker gre za konsolidacijo državne obrambe, ki je tudi glavno vprašanje, katerega ima rešiti nova vlada. Intervencija vrohovnega šefa vojske bi bila na drugi strani brezpogojno potrebna tudi zaradi sedanjega notranjnega in zunanjega političnega položaja, v glavnem pa je general Ridz Smigly tudi na seji ministrskega sveta naglasil, da je odgovoren za državno obrambo in da mora po tej svoji odgovornosti uravnavati svojo nalogu in poslavljati svoje zahteve.

Ze pred nekaj časa so bili sestavljeni večni načrti za ojačanje poljske narodne obrambe, do njihovega izvajanja pa doslej ni prislo, ker prejšnje vlade niso znale najti zadosti finančnih sredstev. Vsekakor bi bilo v tem primeru mogoče uspešno obvladati tudi brezposelnost na Poljskem, ki postaja vsako leto vedno bolj kočljivo. Nova poljska vlada, ki se naslanja predvsem na vojsko, bo z vso energijo podprla akcijo,

ki jo vodita podpredsednik ministrskega sveta in finančni minister in ki strene za tem, da se najdejo potrebeni krediti za izpopolnitveno državne obrambe, obenem pa očišča stabilnost poljske valute.

Odkar je nemška vojska zasedla porensko ozemlje, se je tudi na Poljskem silno ojačila propaganda za narodno obrambo. Z vsemi mogičnimi sredstvi skušajo zbuditi zanjanje javnosti o obrambi države. Kar znano, je te dni delavstvo tovarne oružja v Varšavi darovalo vojski 100 strojnic in 50.000 granetov. Podoficirji in liga za obrambo proti letalskim napadom so poklonili poljski vojski 19 letal in 30 avtomobilov. Delavci tovarne za optične instrumente pa so delali celih 10.000 ur preko svojega delovnega urnika v korist vojske. Uradniki notranjega ministarstva so zbrali sedaj delovar za nabavo velikega napadljivnega letala. Listi so pričeli objavljati tudi posebne propagandne članke za prostovoljne prispevke za vojsko ter sezname prvih darovalcev.

Kakor kaže, se bo ves ta preokret v katerem spravil v določen sistem in še mnogo bolj ojačil, tako da se bo uvedel vse vrste protostoljni davek v korist poljske narodne obrambe. Zbrana sredstva bodo uporabljena za oboroževanje in za gradnjo utrd na poljski meji.

Leon Blum o bodoči politiki Francije
Sodelovala bo z narodi, ki ostanejo zvesti demokratičnim svoboščinam in socialni pravčnosti

Pariz, 18. maja. AA. Leon Blum protestira v »Populaire« proti tendenčnemu tolmačenju njegovih besed in člankov, ki so jih napisali nekateri njegovih sodelavci. Blum pravi, da hočejo mir z vsemi narodi sveta. Za mir hočejo delati z vsemi narodi, kakršniki bi naj bili njihovi režimi ali njihove ustawe, samo če tudi oni hočejo tako iskreno mir, kakor to hočemo mi. Nočemo zavesti Francije v vojno iz sovrašta do nekaterih režimov ali pa zradi postopanja proti našim somišljenikom v nekaterih državah ali pa zaradi ideje revolucionarne propagande. Tudi mi smatramo za naravno in moralno, da slone nekateri zvezni med tem že seznanili z vsemi posli.

Flandin se je že poslovil

Zunanje ministrstvo vodi začasno Paul Boncour, ki bo najbrž Flandinov naslednik

Pariz, 18. maja. o. Odhod zunanjega ministra Flandina na oddih na Riviero po včerajšnji seji vlade se smatra kot njegov definitivni odhod s Quai d'Orsay, kamor se ne bo več vrnil. Res je že tudi izročil vse posle zunanjega ministrstva ministro Paul Boncourju. Dejstvo, da jih je izročil Paul Boncourju se smatra kot potrdilo glasov, da bo postal zunanjji minister v bodoči francoski vladi Paul Boncour, ki se bo lahko med tem že seznanil z vsemi posli.

Pogajanja za seznavo nove vlade so nekoliko zastala, največ zaradi težkoč pri radikalnih socialistih, med katerimi ni slog, tako da Blum ne more računati na podpo-

Pogajanja za železnico

London, 18. maja. o. Po vseh iz Pariz je italijanska vlada ponudila Franciji, da odkupi železniško progo Adis Abeba — Džibuti, ki je, kakor znano, francoška last. Progo bi Italijani toliko časa vzdrževali v obratu dokler ne bi zgradili novih železniških prog v italijansko Eritrejo in Somaliju. Italijani baje ponujajo v zameno za to progo Franciji odškodnino ob meji Tunisa. Po angleškem mnenju pa Francija ne bo tako lahko pristala na odstopitev te proge Italiji, ker more samo z njenim pomočjo vzdrževati svoj vpliv v Vzhodni Afriki. Franciji vede, da bodo Italijani zgradili nove železnice in popolnoma odrezali premet od Džibutija, kljub tonu pa ne bodo nikoli prepustili Italiji Džibutija, kar menita Italijani tudi zahtevajo. Če Italijani upajo, da bi se Francija mogla odreči tej koloniji, delajo račun brez krímarja. Res je, da bi z gradnjo italijanskih železnic propadla trgovska vrednost proge Adis Abeba — Džibuti, vendar pa niso samo trgovski razlogi, zaradi katerih Francija ne more pristati na italijansko ponudbo. Francija želi še nadalje igrati svojo vlogo v Vzhodni Afriki in obrambiti tamkaj svoje postojanke, da bi imela zavarovan pot v svoje azijske in afriške kolonije.

Nenadna smrt Tsaldarisa

V dobi 3 mesecev že četrти grški državnik iznemada umrl

Panayotis Tsaldaris

Atene, 18. maja. r. Vsa Grčija je pod vtipom nenadne smrti bivšega ministrskega predsednika in zasluzenega grškega državnika Tsaldarisa, ki je v noči od sobote na nedeljo preminil. V soboto je bil se

na seji parlamentarnega odbora, cilj in zdrav. Opolnoci je legal k počitku. Kmalu na to mu je postalo slab in je okrog 1. zjutraj izdihnil. To je v kratki dobi treh in pol meseca že četrти grški državnik, ki je dočela nenadoma preminil. Pogreb Tsaldarisa, ki mu vsi listi posvečajo tople nekrologe, bo jutri na državne stroške.

Pokojni Panayotis Tsaldaris se je rodil leta 1868 v Kasarionu v korintski pokrajini. Po končani gimnaziji je absoluiral pravo v Atenah, načelno pa se je izpolnjeval v Leipzigu, Berlinu, Göttingenu in Parizu. Kot odvetnik se je nastanil v Atenah, kjer si je kmalu pridobil sloves odličnega pravnika ter je mnogo sodeloval v grški zakonodaji. Leta 1910 je bil prvič izvoljen za poslanca. V vladu Gunarisa je postal leta 1915 minister pravde. Po volitvah leta 1920 je postal notranji in poznej prometni minister. Od leta 1922 dalje je bil član haškega mednarodnega razsodischa. Po umoru Gunarisa je Tsaldaris prevzel vodstvo ljudske stranke. V vladu Zaimisa je bil leta 1926 zopet notranji minister. Leta 1932, ko je notranje politična kriza v Grčiji dosegla vrhunc, je Tsaldaris sestavil vladu, ki pa pa je leta 1933 Venizelos vrgel. Po njegovih diktaturi in padcu generala Plastirasa je Tsaldaris sestavil svojo drugo vladu marca 1935, ki je tudi rešila vprašanje monarhije. Odstopil je po ljudskem glasovanju za obnovo monarhije.

Palestina v znaku bomb

Arabi nastopajo z vedno hujšim terorjem

Jeruzalem, 18. maja. r. Neredi v Palestini postajajo v vsakem dnevu pogostejši in resnejši. V Haifi in v Jeruzalemu so arabi nacionalisti izvršili včeraj več bombnih napadov. K sreči ni bilo nobenih žrtv. Tudi drugi atentati postajajo vedno bolj česti. V Jeruzalemu je prišlo sноči do hudega incidenta v nekem kinematografu, v katerem se je zbrajalo pri predstavi zelo veliko število židov. Neki nacionalisti je pričel ob koncu predstave streljati na žide. Trije židje so bili ubiti. Med množico, ki je pravkar zapuščala kinematograf, je nastala panika in je bilo več ljudi tudi poleti.

V Haifi je prišlo sноči do velikih demonstracij proti židom. Nastopila je policija. Arabci so se upirali zahtevi političkih organov, da se razidejo, in je prišlo do manjšega spopada, v katerem je bil neki Arabec ubit. Vlada je odredila izredno stroge ukrepe, da se za vsako ceno očuvata red in mir. Objasti bodo z vso odločnostjo vztrajale na svojem stališču, da se morajo razmere v deželi z lepa ali z grda urestiti.

Jeruzalem, 18. maja. AA. Reuter poroča: V mestu je položaj tako napet, da je an-

gleški pehotni polk »Cameron Highlanders« deloval povsem, da mora ves dan in močnih oddelkih hoditi skozi glavne ulice. Po mestu se zbirajo velike skupine Arabcev in velike skupine židov, ki živahno diskutirajo zadnje dogodek. Visoki komisar je nujno sklical konferenco visokih funkcionarjev v Palestini.

Jeruzalem, 18. maja. Pri pogrebu ubitih židov je govoril Fislu Vasič, ki je med drugim podčrtal: To so zadnje žrtve, ki smo jih mogli pretrpeti od Arabcev in od vlade. Mi se ne damo več pobijati! Drugi govornik so zelo ostro napadali visokega komisarja. Vodja Arabcev pa je dal novinarjem izjavilo, v kateri pravi, da je sedanji pokret lokalnega značaja in naperjen samo proti angleški politiki. Angliji mora skleniti z Arabci pogodbo na podlagi medsebojne enakopravnosti. Arabci bodo stavali, dokler ne bodo izpolnjene vse njihove zahteve.

Vodja židovskega pokreta umrl

London, 18. maja. AA. Havas poroča: Včeraj je nenadoma umrl dr. Nahum Sokolov, eden izmed glavnih voditeljev židovskega pokreta. Star je bil 72 let.

Bomba v cerkvi

Istanbul, 18. maja. AA. Stefani poroča: V armenski cerkvi v Carigradu so našli bombo. Zdi se, da so to bombo položili nasprotniki sedanjega predsednika armenske verske občine, ki je pri enem delu Armencev zelo nepriljubljen.

Velike poneverbe švedskega poslanca

Stockholm, 18. maja. AA. DNB poroča: Socialdemokratski poslanec Svenson je poneveril v enem letu 250.000 kron na skodo občine Landskron. Svenson je pred nekaj dnevi izvršil samomor v hotelu, v katerem je stalovan za časa zasedanja parlamenta.

Mussolinijeva zahvala Schuschniggu

Dunaj, 18. maja. w. Italijanski ministrski predsednik Mussolini je na brzjavku, s katero ga je zvezni kancelar dr. Schuschnigg obvestil o prenosu svoje vlate, odgovoril:

Pozdravi, ki ste mi jih poslali o prički novo sestavljene vlade pod vašim vodstvom, so me posebno razveseli. Izrekam vam svojo zahvalo v ponovno podprtavam čestva odkritočrvenega prijateljstva z Željko, da bi uspešno nadaljeval svoje delo in z zagotovilom, da bo zvestoba do rimskih protokolov, ki ste jo znova potrdili, ostala tudi temeljni steber politike fašistične vlasti.

Mednarodna konferenca za azilsko pravo v Parizu

Pariz, 18. maja. AA. Od 18. do 14. junija bo v Parizu mednarodna konferenca za azilsko pravo. Na konferenci bodo proučili to vprašanje z gospodarskega, pravnoga in političnega vidika. Posebno se bo konferenca posvetila izdelavi načrta zakona, ki naj zagotovi političnim beguncem spoštovanje človeških pravic in osebno zaščito.

Borzna poročila.

INOZEMSKIE BORZE
Curih, 18. maja. Beograd 7, Parc 20.3725, London 15.3425, New York 309, Bruselj 52.3250, Milan 24.30, Madrid 42.22, Amsterdam 206.90, Berlin 124.40, Dunaj 55.95, Praga 12.83, Varsava 58.10, Buka-resta 2.50.

Tudi Anglia misli na uvedbo splošne vojaške dolžnosti?

Senzacionalen govor angleškega vojnega ministra — Sistem plačanih vojakov ne zadostuje več

London, 18. maja.

Ali moremo jetiko zatreti?

Da, toda ne le s pljuvalniki, brošurami in nabiralnimi akcijami

Ljubljana, 18. maja.

Jetika je sovražnik države št. 1. Eden največjih sovražnikov ljudskega zdravja. Jetika je socijalna bolezen. To so kriлатice o nevarni bolezni, ki jih lahko slišimo vedno, ne le ob propagandnih protituberkuloznih dnevih. Toda to niso zgolj kriлатice. Vendar navadno ostane le pri kriлатicah.

Jetika kot socijalna bolezen zahteva tudi socijalno, družbeno protituberkulozno organizacijo. To pomembno organizacijo na najširši podlagi, združujejočo vse sloje, najspobnejšo in najmočnejšo organizacijo. Zato dobro vemo, da je potrebna velika propaganda za takšno organizacijo. Vemo pa tudi, da je lahko takšna organizacija le ideal, vsaj pri sedanjih razmerah. In če ugotavljamo, da je jetika socijalna bolezen, ne smemo prezeti globljega pomena besede: jetika je bolezen malega človeka. Za jetiko zboleli predvsem tisti, ki nosi v sebi pogope za razvoj bolezni. To ni le podedenan nagib za bolezni. Človek, ki ne živi v urejenih razmerah, ki nimajo primerenega stanovanja in ne hrane in še razen težko dela, težko ozdravi, ko ga napade jetika. Organizem se ne more upirati klicam bolezni. Tako pravijo zdravniki. In priznavajo, da je navadno vse zdravljenje zaman, če se ozdravljanje človek vrne iz zdravilišča v stare razmere, v nezdravo stanovanje in težko delo. Prav tako je brez pomena zdravljenje samo enega člana številne družine. Navadno bolnika ne morejo niti izolirati, saj nima niti sam svoje postelje, kaj šele sobe. Zdravniki tudi trde (nekateri), da pri jetiki ni najnevarnejše njena nazeljivost, saj se s klicanimi te bolezni okuži pri nas v mladost skoraj vsak. Najnevarnejše je le, da te, otroške bolezni ne morejo vse preboleli, ker njihov organizem ni dovolj odporen, odnosno se ne more dovolj okreptiti v razmerah, v kakršnih pač žive. Nekateri tudi misijo, da bi bilo edino najboljše sredstvo proti jetiki cepljenje, kakor n. pr. cepljenje proti kozam, če bi iznašli res učinkovit serum. S preventivnimi sredstvi, odnosno ukrepi na ne moremo preprečiti obolenj, dokler bodo ljudje živelji v bedi.

Ce je torej značaj te bolezni takšen, bi to morali upoštavati v borbi proti nji. Samo uvedba pljuvalnikov in izdaja brošur je mnogo pre malo. Seveda so potrebni tudi pljuvalniki, brošure pa posebno pri nas, ker ljudje še vedno dovolj ne poznajo vseh nevarnosti jetike. Potrebni so zdravstveni zavodi, toda morajo biti dostopni vsem bolnikom. Potrebni so protituberkulozni dispanzerji, toda imeti morajo toliko sredstev, da bodo lahko znatno pomagali vsem bolnikom. Toda najpotrebejše je, da se dvigne splošni življenski standard prebivalstva. Ce se sklicujemo na to, da so v drugih, kulturnih državah že skoraj povsem zatrl jetiko, ne smemo prezreti najvažnejšega — da je splošni življenski standard v teh državah mnogo višji kakor pri nas. In ne smemo trditi, da so tam zatrljeti jetiko predvsem z zdravstvenimi metodami, temveč moramo priznati, da so jo zatrljeti z zboljšanjem splošnih socijalnih ter z njimi tudi zdravstvenih razmer. Ne moremo si misliti dežele z idealnimi zdravstvenimi razmerami, kjer so socijalne razmere vprav obupne. Kjer ljudje stradajo

kruha, pogrešajo tudi druge socijalne dobrane, zdravstvene zavode, primerne stanovanja in higijenske šole za otroke.

Boj proti jetiki se torej ne sme le manifestirati v samih širokih besedah, zborovanjih in prigodnih nabiralnih akcijah. Kar kar morimo s samimi nabiralnimi akcijami odpraviti bede, ne moremo z njimi tudi zatreti jetike. Tudi te akcije so potrebne, toda ne samo to. Ta boj ne sme biti le propagandni in ne le zdravstvenega značaja. Biti mora socijalnega značaja. Odpravljati moramo vzroke bolezni, odpravljanje učinkov samih na sebi je pa skoraj brez pomena.

Menda bi morale biti to vodilne misli v dnehi propagande proti jetiki, ali vsaj misli, ki bi jih morali upoštavati: Jetika je socijalna bolezen! Dokler tega ne bomo priznali v praksi, bo jetika ostala socijalna bolezen. K temu ni treba nobenih pripomb, saj bi bile le fraze.

Ob začetku protituberkuloznega tedna

Ljubljana, 18. maja.

Se vedno je jetika bolezen, ki zahteva največ smrtnih žrtev med našim ljudstvom, posebno pa med dorasajočo mladino. To je dejstvo, pred katerim ne smemo zapirati oči. Zdravstvena oblast stori od leta do leta več za to, da bi omilila bedo, ki jo povzroči jetika v širokih slojih našega ljudstva. Vendar pa razpoložljiva sredstva žal nikakor ne zadostujejo, da bi mogli nuditi vsem bolnim varno zavetje in možnost zdravljenja, da bi odvračali od vseh zdravljivih nevarnostov novega okuženja.

Organizacija protituberkuloznega skrbstva je povsed na svetu, pa tudi v najbogatejših državah, samo deloma v rokah oblasti. Povsed se uveljavlja poleg državne in v temi zvezci z njim zasebna iniciativa na tem polju.

Zato je banska uprava od vsega začetka z veseljem pozdravila pokret, ki ga vodi v naši banovini Protituberkulozna zveza. Do sedanje dela društva je najboljše jamstvo za to, da bo borba proti jetiki tudi do leta več za to, da bi omilila bedo, ki jo povzroči jetika v širokih slojih našega ljudstva. Vendar pa razpoložljiva sredstva žal nikakor ne zadostujejo, da bi mogli nuditi vsem bolnim varno zavetje in možnost zdravljenja, da bi odvračali od vseh zdravljivih nevarnostov novega okuženja.

Ako hočemo zmagati v borbi proti jetiki, ako hočemo odpraviti jetiko kot ljudsko kugo, tedaj je najkrajša in najzanesljivejša pot do cilja, da pomaga vsak po svojih močeh. Iz sredstev, ki jih bomo na ta način dobili, bomo skupaj s tem, kar prispevata država in banovina, izgradili stavbo zvornega protituberkuloznega skrbstva, s katerim se bomo lahko dostojno uvrstili med najbolj napredne države. Prepričan sem, da bo ljudstvo razumelo nujnost protituberkuloznega gibanja in storilo redovje in v notranjini prepričanje svoje, da se zatrljeti z zboljšanjem splošnih socijalnih ter z njimi tudi zdravstvenih razmer. Ne moremo si misliti dežele z idealnimi zdravstvenimi razmerami, kjer so socijalne razmere vprav obupne. Kjer ljudje stradajo

Dr. E. MAYER, načelnik oddelka kr. banske uprave za narodno zdravje in socialno politiko.

mogoči posredovanje agentov velikih tvrdk v svrhu neposrednih naroci.

13. Kongres sprejema predlog trgovske in obrtniške zbornice glede osnutka obrtnega zakona.

14. Terjatve zavarovancev pri »Phoenix« se morajo zavarovati, toda ne na breme države, zato morajo deponeirati pri Državni hipotekarni banki, dokler se položaj zavarovanca ne uredi.

15. Uprava državnih monopolov naj oddedi, da bodo v bodoče zakupniki in veleprodajce tobaka, soli in vlagsalc v vseh se-dežih srezov in v vseh mestih.

16. Vprašanje dotoka tujev v vrste našega trgovstva je treba nujno in brez odlašanja urediti.

17. Glede zasebnih in mešanih trgovskih zbornic je treba postopati po pritožbah zainteresiranih zvez.

Sleparije s ponarejenim pečatom

Celje, 17. maja.

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal v petek 26. letni, že večkrat obsojeni, v Sv. Barbaro v Halozah pristojni pekovski pomočnik brez stalnega bivališča Maks Podhostnik.

Podhostnik je po 7. novembetu 1935 izdeloval lažne domače listine s potvrdjenjem pečatom in podpisom Zbornice za TOI v Ljubljani, z vsebino, da je kot trgovski pomočnik oziroma privatni uradnik zaradi današnje krize in redukcije dalje časa brez dela in bil v vrh tega že dve leti bolan na pljučnah ter da Zbornica za TOI v Ljubljani potrjuje, da je vsebina njegove prošnje resnična ter da se zato popolno priznava. S temi ponarejenimi listinami je v času od 7. novembra 1935 do 21. marca t. l. ogoljafal zelo mnogo oseb za razne zneske, skupno za več tisoč dinarjev. Ponarejeni pečati se je nabavil pri graverju Jošku Dolencu v Ljubljani, kateremu se je predstavil kot uradnik Zbornice za TOI v Ljubljani in dejal, da potrebuje zbornico več pečatnic, ki pa morajo biti brezhibno izdelane. Ko so Podhostnika arretirali 21. marca v Celju, so našli pri njem 746 Din gotovine. Otožnec ne tajil, da bi bil ponarejen listine in z njimi goljuš.

Maks Podhostnik je bil obsojen na 2 leti robije, na izgubo častnih pravic za dobo 4 let in na 1 leto prisilnega dela po prestanti kazni.

Regulacija Maribora

Maribor, 18. maja.

Te dni se je mudila v Mariboru komisija banske uprave z načalom, da na mestu prouči v poslovane regulacijske načrte trgov, ulic in nekaterih mariborskih cest. Javnost, ki je najzanesljivejši presojevalec raznih komunalnih problemov, se že dalje časa ogrevava za prepotrebno regulacijo Kraja Petra trga, ki je sedaj vprav zamenjan. Nič boljši tudi ni Glavni trg. Preuredit je treba tudi promet na krizišču Vetrinjske in Tattenbachove ulice. To so tri regulacije najbolj potrebowane mestne točke, ki so v prometu najvažnejše.

Kralja Petra trg. Tu se je komisija najdalje zadržala. Podrobno je razmotrovila načrt in ga končno z nekaterimi spremembami tudi sprejela. Ta načrt predvideva

ukrenila pedagoška centrala vse potrebno z vodjo češkoslovaške reforme dr. Vaclava Příhoda.

So ekskurzijo bodo naši šolniki izpolnili vrzel sodobne narodne sole, hkrati pa bo na področju kulturnega napredka storjen zopet korak naprej.

Iz Maribora

— Studenški proračun. Na petkovji sej studenškega občinskega odbora so obširno razpravljali o predloženem občinskem proračunu, ki je bil po živahnih debati v celoti sprejet. Novi proračun predvideva za leto 1936/37 491.455 Din izdatkov in prav toliko dodihkov.

— Stenografsko gibanje. Mariborski stenografi, ki so se lajn organizirali v svojem društvu, prav marljivo delujejo. V torki bodo na zborovanju na državni trgovski kademiji podali poročila o dosednjem delovanju in se razgovorili o udejstvovanju v bodoče.

— V torki »Tuje dete«. Za red A vprizore v torki zvečer letos zelo uspešno sočeno sovjetsko delo »Tuje dete«.

— Obesili se je v duševni depresiji, ker se je preveč napis, posestnik Ivan Ejsner od Spodnje Sv. Kungote. Žena je pozno noči pogrešila svojega moža in ga šla iskat. Nasla ga je obesenega pri kolarnici. Vsaka pomoč je bila brezuspešna, ker je bil nesrečen že eno uro mrtev.

— Ponarejen denar. Neki časopisni raznalač je hotel spraviti v promet dobro ponarejen 20dinarski kovanec. Prijeti so ga studenški orožniki in o dogodku obvestili mariborsko policijo, ki bo dognala, odkod izvira ponarejeni novec.

Iz Celja

— Umrl je na Dobrni pri Celju v starosti 53 let višji svetnik drž. železnic g. inž. Josip Matthes iz Zagreba. V Ljubljani je umrl nenačno v 42. letu starosti ga Ana Petermanova, roj. Bremčeva, soprogata kraljevega mojstra in kapelnika železniške godbe g. Albina Petermana v Celju.

— SK Ljubljana : SK Olimp 6 : 2 (0:1) Na povečanem in lepo prenovljenem igrišču SK Olimpa v Gaberju je bila za vtoritev v nedeljo popoldne odigrana priateljska tekma med B-moštvo Ljubljane in Olimpom. Tekma, med katero je ves čas močno deževalo, je bila prav zanimiva. Gostje so nudili lepo kombinatorno in tehnično igro. Olimp se je po odijekoval s požrtvovljenoščjo in elanom. V prvem polčasu je bila igra izenačena. V 15. minutu je Čatru po hitrem napadu Olimpa uspešno zabit primič, ki je bil do tega do domačine. Rezultat se je odmoril ni menjal. V drugem polčasu so začeli gostje nevarno pritiškati, Olimp pa popuščal. Že v prvi minuti je Aljančič izenačil in v 9. minutu povišal na 2:1 za Ljubljano. Minuto kasneje pretvoril Puško na metrovko v tretji gol, v 18. minutu pa spet Aljančič poviša na 4:1. V 24. minutu zniža Čatler na 4:2, v 26. in 35. minutu pa zabijeta Zemljč in Pupo po en

Kilzma Josip, krojač iz Celja, Medvešek Ludvik, pek iz Trbovelj, Racman Alojz, mesar iz Celja, Riffert Josip, krojač iz Celja, Salej Franc, mizar iz Trbovelj, Marko Ivan, pek iz Celja, Ermenc Milan, klobučar z Ljubnega.

— c Sokolska tombola, ki je bila v nedeljo popoldne na Glaziju, je beležila ogromen obisk. Dobitki so bili krasi, organizacija prireditve je bila izvrstna. Objava izzrebanih številk ni bila učinkovita; drugič bo treba poskrbeti tudi za to. Bilo je 9 tombol, 40 cinkinov, 78 kvatern, 192 tern in 241 amb. Glavna tombolska dobitek so zadele: I. dobitek (radijski aparat) Vasilij Lojk, železniški uradnik v Celju. II. dobitek (šivalni stroj) Karol Jager, klučavnarski vajenc z Lopate. III. dobitek (žensko kolo) Viljemina Janžekova, gostilnica v Celju, IV. dobitek (mosko kolo) Slavko Stožič, kmečki sin iz Smartinega v Rožni dolini. V. dobitek (žepna ura z verzijo) Ivan Rezec, železniški delavec z Dobrove pri Celju. VII. dobitek (10 q premoga) Andrej Dražič, dijak rudarske šole v Celju. VIII. dobitek (fotoaparat) Elza Palirjeva, dijakinja v Celju. IX. dobitek (servis) Jurij Ratej, dijak v Ljubljani.

Beložnica

KOLEDAR
Danes: Ponedeljek, 18. maja. Katolični: Erik

OANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Ave Maria
Kino Ideal: V borbi za pravico
Kino Sloga: Na lepi sinji Donav.
Kino Union: Hotel Savoy 217
Kino Šiška: Pisani pajčajan
DEZURNE LJKARNE
Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komatar, Vič, Tržaška cesta.

Tragična smrt inž. Skubica

Ljubljana, 18. maja.

Ko je včeraj okrog pol 5. zjutraj nočni čuvaj Dukičevega podjetja France Novak v Trnovem spuščal zavornice pri bivši Zalogarjevi tvornici kvasa, je v Gradaščici nadomestoma opazil utopljenca. Obvestil je policijo, ki je poklicala reševalce in kmalu so utopljenca potegnili na suho. Na podlagi legitimacije, ki so jo našli v listnici, v kateri je bilo tudi 565 Din gotovine, so ugotovili, da je utopljenec inženjer Jože Skubic, rojen leta 1901 v Slinici pri prostojenju v Kranju, po poklicu sadjarški referent pri banskem upravi v Ljubljani. Pod Tenentevju trgovino so našli na obrežju Gradaščice tudi njegov dežnik, klobuk in očala. Zdi se, da je nešrečemu inženjeru tam spodnji in da se je preko bregu zakotil v Gradaščico. Verjetno je, da ga je padec omamil in je v vodi izgubil zavest. Narasla Gradaščica ga je zanesla do zavornice, ki je truplo zadržala.

Ker je imel Skubic na glavi brazgotino, so se takoj razširile govorice, da ga je najbrž nekdo udaril in pahlil v vodo, to

Film prekrasnega petja — čarobna in zabavna

opereta s sijajno zasedbo:

Louis Graveure

nadalje:

„VALČEK ZA TEBE“

Pride!
Pride!
Premiera v kinu Unionu

Kaj tare našega trgovca

Resolucija, sprejeta na kongresu trgovcev, ki je bil včeraj v Beogradu zaključen

DNEVNE VESTI

— Zastopnika Masarykove akademije dela v Jugoslaviji. Danes sta prispevala v Beograd dva odlična predstavnika Masarykove akademije dela v Pragi ing. Stanislav Špaček in dr. Ivan Zmavc. V Beogradu prirediti tri predavanja o znanstveni organizaciji dela, potem pa odpotveta v Zagreb in Ljubljano, kjer bosta tudi predavalata. Masarykova akademija dela je oti naše malo znana. Ustanovljena je bila leta 1920 s posebnim zakonom kot samostojna znanstvena ustanova in njen namen je sistematično proučevati ter znanstveno organizirati tehnično delo na vsej polji gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja. Masaryk sam je prispeval za to ustanovo 1.000.000 Kč.

— Delo Zvezne JČ lig. Zveza JČ lig. je imela včeraj v Beogradu občni zbor, ki mu so mu prisostvovali delegati 18 zborov, v katerih je včlanjenih 2.000 priateljev jugoslovensko-češkoslovaškega zbiranja. Porocišči so prečitali samo delegati iz večjih mest, med njimi tudi delegat iz Ljubljane. JČ lig. iz Ljubljane sta zastopala predsednik g. dr. Egon Starc in tajnik dr. Vladimir Murko. Letos priredil Zvezzi v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani razstavo del češkoslovaških umetnikov. Ob koncu je bila sprejeti kralka resolucija, v kateri je rečeno, da vidi Zvezu v delu Male antante in niemega gospodarskega sveta najboljše jamstvo za uresničenje idej jugoslovensko-češkoslovaških lig. Vse JČ lig. v Jugoslaviji izražajo željo, da bi se obstoječa deklaracija o kulturnem sodelovanju med Češkoslovaško in Jugoslavijo čim prej izpremeni v kulturno konvencijo z zakonsko močjo v kateri bi bile določene vse možnosti medsebojnega sodelovanja na kulturnem in gospodarskem polju.

— Francoske štipendije. Francoska vlada razpisuje za leto 1936-37 nekaj štipendij za kandidate iz Jugoslavije. Prošnje morajo biti vložene najkasneje do 25. maja t.i. na rektoratu ljubljanske univerze. Predpisi za prošnje: 1.) Prošnje morajo biti lastnoročno pisane in podpisane; 2.) Priložili je treba prepis diplome in overjenjem francoskega prevođa; 3.) Sestaviti je treba na poseben formularju razne podatke v treh izvodih s podpisom lektorja francoskega jezika univerze, ki s tem potrdi, da ima kandidat dovoljno praktično znanje francoskega jezika (formularji se doke na rektoratu univerze); 4.) Gospod konzul francoske republike je rektoratu sporočil da dajejo listinu poslicem za francoske štipendije, ki ne nastavlja v Ljubljani jezikovno kvalifikacijo francoski konzuli v območju kamor kandidati po svojem kraju spadajo. Rektor: Samec I. r.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Veselje, petje, gudba in prsten dunajskih humor odseva iz naše operete

NA LEPI

SINJI DONAVI
SZOKE SZAKAL, ADELE KERN,
URSULA GRABLEY
Danes nepreklicno poslednjie
ob 16., 19.15 in 21.15 uri!

— Važno za vse šole in druge učne zavode! Izkoristite priliko otvoritve ljubljanskega velesejma za posej naši beli metropoli. Pojetje velesejmsko razstavo, ki je letos bogato založena z najaznavnejšimi novimi in praktičnimi izdelki naše domače industrije in obrti. Posel velesejma pa ne bo zgolj v pouk! Spoznanje, da sami zmoremo z marljivim in vztrajnim delom kriti, nedovisno in inozemstvu, vse svoje lastne potrebe, naj dvigne nacionalna samozavest naše naddežne mladine. Mnoga zanimanja bodo gotovo vzdolile posebne razstave v okviru velesejma: »Sodobna gospodinjska, reja malih živali, ki todo tudi razstavljene, pohištvo in goštinška razstava. Kontnino bodo mladci in mladenke na veselčnem prostoru našli tudi svoji starostni primerni zavade: tobogan, vrtljaki, avtodor in celo velemestni variete, ki si ga bodo lahko stojni ogledali, bodo gotovo razveselili mladca srača. Vstopnina od 30. maja do 8. junija stane 3 Din, aka ob iskri skupen pod vodstvom učiteljstva.

— Delo dob. Javna torza dela v Ljubljani sprejme takoj drogerista (ali apotekarja) za Crno goro, pleskarja, umetnega slikarja, 2 hlapca, slaćičarja, kleparja in škrabljarja.

— Mnogo novega vam imajo pokazati na Ljubljanskem velesejmu, od 30. maja do 8. junija. Strojna in kovinska industrija, fina mehanika, radio- in elektrotehnika, avtomobili in velcopredstavna industrija, lesna in tekstilna, živilska in kemična, papirna in steklarška industrija ter obrti vam bodo predložili ogromni napredki našega dela in tvorno silo našega duha. Industrija, obrt in tigrovina bodo tekmovali, da važe potrebe in želje kar najbolje zadovolje.

— Vse obsode vredna podivjanost. V Mengšu so podivljani zagrizenci te dni razbili šire na Sokolskem domu in obmetali zid z blatom. Takih izbruhov podivjanosti je bilo v Mengšu že več. Že opetovano se je zgodilo, da so med predstavami v Sokolskem domu tako surovine metale kamenje tudi v dvorano. Motijo se pa, da mislijo, da bo ostalo nihjivo početje nekazovanovo. Pribel bo čas obračuna z njimi.

— Relief mesta Kranja bo zoper razstavljen na letosnjem pomladanskem velesejmu v Ljubljani. Velesejnska uprava je že obvestila Tujko-prometno društvo, naj relief pripelje v Ljubljano.

— Poleti so hladne sobe še udobne, ne pa pozimi! Zavarujte se v pravem času pred mirazom in vlagom! Naše pečari poznaajo več skrbni Potrudili so se, da so izdelali res prvo vrstne in cenene ogrevne naprave, o čemer se lahko preprimate še obiščete ljubljanski velesejem od 30. maja do 8. junija.

— Najlepšo priložnost za izlet na naše morje vam nudi nova avtobusna zveza Ljubljane s Sušakom na kateri obravljajo izredno udobni in komfortno opremljeni avtobusi. Odvod iz Ljubljane dnevno ob 6.25 izpred hotela Miklič. Prihod na Sušak ob 12. Vse informacije in vozne listike v predprodaji dobite v Ljubljani v Putnikovi hijetarnici (hotel Miklič), na Sušaku pa v uradu Aeroputa. Vožnja v eno smer 76 Din. povratna karta pa 125 Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Rogaski Slatini, Zagrebu in Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 23, v Skoplju 21, v Zagrebu 20, v Ljubljani 19.8, v Beogradu 19, v Rogaski Slatini in Sarajevu 18, v Mariboru 17. Davi je ka-

zal barometter v Ljubljani 763.7, temperatura je znašala 11.

— Razburljiva nedelja. Ob ponedeljkih teži na kurirškem oddelku splošne bolnice običajno več žrtev rabuk in junakov noba. Tudi snoči in danes so pripeljali v bolnični poškodovance. Anton Murnik 38letni posestnik sin iz Srednje vasi pri Begunjah, je bil snoči v neki gostilni v Žirovnicu. V gostilno je prišla druga skupina fantov in naenkrat sta so si bili fanti v laseh. Na bojišču je obležal Tone, ki je dobil več nemavnih sunkov z nožem, da vidi njegovo življenje na nitki. Snoči so bili reševalci pozvani na Planino pri Rakeku kjer je skupil 23letni kovački pomočnik Franc Meršek. Nekdo ga je udaril po glavi in ga resno poškodoval. Tretja žrtev nasilja je pa postal 18letni posestnik sin Anton Jančar iz Grosuplja, ki so ga na cesti ustavil neznanec in ga je eden sunil z nožem v hrbet.

Iz Ljubljane

— Gradaščica splakuje strugo Ljubljance. Betoniranje dna Ljubljance ob ustju Gradaščice je končano po neštetih težavah in skrbih. Zdaj se jim ni treba več tako batiti načinov. Dno bo navzgor proti Spici izkakovano s kamenjem. Za meščane se že se počne pomenna, da je betoniranje dna končano, ker bo odslej Gradaščica splakovala strugo Ljubljance, kar je zelo potrebno, ker je bila Ljubljana v pravem pomenu odprt grezinja. Vendar je se vprašanje, če bo dotok vode iz Gradaščice tako močan, da bo rinil zastajajočo gnoinico v spodnjem delu struge proti Gruberjevemu kanalu. Včeraj je bila Gradaščica že delno odprta, vendar se to ni posebno poznalo v spodnjem delu Ljubljance. Voda namreč zastaja zaradi proda, ki ga je mnogo do Novega trga, tam pa tudi še vedno stoji betonski jez, ki tudi precej zadržuje vodo, ker je premalo presek. Ob ustju Gradaščice se voda vrtični kakov v tolimum in sili tudi v zgornji, neregulirani del Ljubljance, kar jih bo nekoliko oviralo pri delu.

Kino Union, tel. 22-21
Film, ki vžiga in osvaja svet! Berlin, Dunaj, Praga! Vse je navdušeno! HANS ALBERS pridobiva vse simpatije kino publike tudi pri nas!

Hotel Savoy 217

Samo še danes in jutri ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

— Tudi ograjeni vrtovi niso varni. Na meščanskih vrtovih na periferiji se zdaj zlagajo s eveljem razni podjetni prodajalci vrtov, ki potejajo serenade. Vandali se ne bojejo visokih ograj in ne hušnih psov. Zjutraj so nastane vse poti s eveljem, vrtovi pa pomandrani, kakor da je bila bitka na njih. Pogosto se latovi ne zavodijo s samim eveljem temveč porezajo ali izrujejo celo grmitve. Skodo delajo vedno tudi v Tivoliju in se ne ločijo čuvanje. Nekateri izmed teh vandalov so že znani.

— Mrazel maj. Letos maj ni najlepši mesec, kakor je na glasu po tradiciji in praktiki. Celo april je bil lepši, kar je nekaj izrednega za Ljubljano. Zaradi neprestanega deževja zadnje dni se je precei ohladilo. Fudi v tem pogledu se nam je vreme po tradiciji izvernilo, ker bi moral biti hladno ob dneh ledene mož. Zanimivo je, da je letos naj nekajko mrzlejši od lanskega, čeprav nismo imeli zime ter je bilo vroče že marca.

— Tri jubilejne produkcije državnega konservatorija v Ljubljani bodo v prihodnjih dneh. Prva s slovenskim programom bo v sredo 20. t. m. druga (razna dela veselega znamenja) bo v pondeljek 25. t. m. in tretja pri kateri bodo sodelovali razni odični absolventi in tudi profesori bo v pondeljek 8. junija. Ravnateljstvo prirede produkcije v proslavo 10letnice podzavrnjenja konservatorije Glasbene Matice Ljubljanske. Na produkcijo pozarjam starše, gence in vse, ki se zanimalo za glasbo. Podrobni spored v knjigarni Glasbene Matice.

— Idrijčani in prijatelji. Pred dnevi smo razposlali okrožnike o naših priedeljih. Kdo okrožnike ni prejel naj prijaviti svoj naslov ustemo ali pismeno. Samo trije te dni nas ločijo od prve priedelite, zato potihite z agitacijo med znanci in prijatelji.

— Ljubljani so umrli ob 8. do 14. t.m. Addobatti Vilma, 77 let, zasebnička, Seliskar Marija, roj. Utschaker, 76 let, žena delavca tovarne Barti Františka, roj. Stech, 94 let, vdova žel. uradnika Lampeli Marija, 75 mesecev, hči kovačkega pom. Jarše, Povšič Josip, 71 let, mestni delavec, Trdina Josip, 50 let, strojovedja drž. žel. Glince, Peterman Ana, roj. Bremen, 43 let, žena kroj.

— Smehen prizor na koledoru Kamnik mesto. Postaja Kamnik-mesto je zelo velika, to nam pove že samo ime. Postajno poslopje je tako veliko, da se spredvodnik, ki v času od prihoda vlaka v Kamnik in od odtoda prodaja vozne listke, komaj promika v njem. Jasno je, da se v tako velikem objektu ne more najti primeren prostor za čakalnico. Ob deževnem vremenu se ljudje poslužijo začasne strehe med zidnimi vrati, ki vodijo na vrt g. Stergarja. Med temi vrati sta pred dnevi ob slabem vremenu, dve starejši kamniški dami tako vneto obravnavali pereča kamniška vprašanja, da sta v pogovoru polnoma pozabili na odhod vlaka. Zavedli

mojstra. V ljubljanski bolnici so umrli: Pavloš Marija, roj. Nabernik, 69 let, žena vpoklic, delavca, Makovec Marija, roj. Darčar, 74 let, žena picekarja, Glince, Cesabek Marija, 50 let, gospačka, Krani. Vertič Jožef, 47 let, žena narednika v p. Maribor, Goimajer Jakob, 73 let, služ. trgov. šole, Korinček Pavla, 8 mesecev, hči natačarja, Kosirnik Marija, 74 let, obč. uboga, brez stalnega bivališča, Šega Franciška, 45 let, obč. uboga Retje, obč. Loški Potok. Topolavšek Edvard, 53 let, voznik elektr. ceat. žel., Draksler Janez, 2 let, zidar. dom. Stepanja vas, Anderluh Jožef, 29 let, urški mojster, Veliki Kamen pri Brežicah.

— Produkcija ljubljanskega drž. konzervatorija uživa vedno veliko zanimanje s strani ljubljanskega občinstva. Skrbna in različna sestavna njihovih sporedov ter vesno naščitane točke to zanimanje v resnici zaslužijo. Ponovno pozarjam na prihodnjo produkcijo, ki se vrši v okviru treh jubilejnih produkcij ljubljanskega drž. konzervatorija v sredo dne 20. t. m. ob četrtek na 7. uro zvezč v filharmonični dvorani. Predprodaja sporedov a Din 3 v knjižarni Glasbene Matice.

— Udrženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcijski Ljubljana sklicuje članski sestanek ki bo v sredo 27. maja ob 20. uri v lastnem družbenem lokalnu na Kongresnem trgu 1. Obravnavalna se bo dnevi red glavne skupščine Udrženja, ki se bo vrnila ob 30. maja do 1. junija 1936 na Ble

— O binkoštih na Veliki Klek in po Koroški! Izletna pisarna Okorn priredi ob 30. t. m. do 1. junija avtobusni izlet na Grossglockner in ob vseh večjih jezerih Koroške. Vse podrobne informacije dobite v pisarni Ljubljana hotel »Sloven« 1. nastropje.

— Mickey in Silly čudo revijo št. III v barvah predvaja od četrtek dalje ZKD v prostorih Elitnega kina Matice, na kar žene danes opozarjam Vstopnina enota Din 3.50.

Iz Kamnika

— Sportno gibanje. Pred kratkim je mestna občina vzeja v najem velik travnik g. Praschnickerja. Na tem travniku ki je podeljen mestnega kopalista, bodo sedaj vse športne naprave. Igrisča za tenis je naš agilni klub zgradil že pred nekaj leti, sedaj pa planirajo sportniki svoje nogometno igrišče, ki bo po obsežnosti popolnoma odgovarjalo vsem predpisom. Okrog nogometnega igrišča bo zgrajeno teknika, katerega vodil na znani rekorder Jože Brutan. Na vseh igriščih je zelo široka, da se občinstvo fakto zanimala za razvoj našega agilnega kluba.

— Vknjižna na posest Kakor nam je že davno znano, je meščanska korporacija velik dolžnik naše mestne hranilnice. Doig znaš 3.418.000 Din. Korporacija ne more plačevati niti obresti, kaj šele da bi se mislilo na odplačevanje glavnice. Na občnem zboru smo n. pr. slišali, da izkazuje bilanca klub temu, da je bilo lan posekanih 12 tisoč kubičnih metrov lesa. Še vedno 200.000 Din izgube ter je dolga tudi za toliko narastel, a prihodnje poslovno leto pa je v proračunu zoper predvidenih 105.000 Din primanjkljaka. Upoštevajoč odgovornost proti svojim semeščanom, se je uprava mestne hranilnice odločila za vknjižbo na posest korporacije, da s tem zavaruje svoje terjave.

— Letos bo Kamnik zoper uvrišen v seznam letoviskih krajev, vsaj tako se nam obeta. Na našem mestu prihajajo po večini letovičarji, ki si že zelo odpočitijo in okrepite svoje utrujene živce. Mnogi pa iščijo tudi v krovu, ker te ne morejo naši drugi druževi, se zatečejo v gostilne, kjer včasih radi posede. Pri nas je pa v zadnjem času navada, da se strogo izvaja policijska ura. Naj bo že kakor hči, ali ob 24. je vsekakor malo prezgodaj. Način, kako spravimo goste spat, pa ni kavalirski. Ob dolenci ura se naenkrat odpre vrata na stežai in ubogih vrtovih, kar je mati narava zahtevala od njega, danes pri takih brzini to ni več mogoče in človek mora, pri iskanju skriftega kotička preteči skozi vse vlak, predno najde edino luknjo, ki je predvidena za ta namen. Zeleniška uprava se bo gotovo ozirala na našo pravilno pritožbo in bo poskrbela za vlake čez dan dan, kjer bo vse lepo in lahko garnituro, ker brzina mora na vsak način ostati silo.

— Smešen prizor na koledoru Kamnik mesto. Postaja Kamnik-mesto je zelo velika, to nam pove že samo ime. Postajno poslopje je tako veliko, da se spredvodnik, ki v času od prihoda vlaka v Kamnik in od odtoda prodaja vozne listke, komaj promika v njem. Jasno je, da se v tako velikem objektu ne more najti primeren prostor za čakalnico. Ob deževnem vremenu se ljudje poslužijo začasne strehe med zidnimi vrati, ki vodijo na vrt g. Stergarja. Med temi vrati sta pred dnevi ob slabem vremenu, dve starejši kamniški dami tako vneto obravnavali pereča kamniška vprašanja, da sta v pogovoru polnoma pozabili na odhod vlaka. Zavedli

— Smehen prizor na koledoru Kamnik mesto. Postaja Kamnik-mesto je zelo velika, to nam pove že samo ime. Postajno poslopje je tako veliko, da se spredvodnik, ki v času od prihoda vlaka v Kamnik in od odtoda prodaja vozne listke, komaj promika v njem. Jasno je, da se v tako velikem objektu ne more najti primeren prostor za čakalnico. Ob deževnem vremenu se ljudje poslužijo začasne strehe med zidnimi vrati, ki vodijo na vrt g. Stergarja.

Vesela kronika o žalostni nedelji

Z revijami pobijamo krizo in jetiko, pesimizem, in zaostalost

Ljubljana, 18. maja.

Kronisti pridejo dandanes težko do bende. Tudi naš nedeljski kronist si mora pogosto stopiti na jezik, baš tedaj, ko bi bili komentarji najpotrebnejši. Zato se zadaje čas nične ne peča z našimi nesrečnimi meščani in njihovimi zadevami — dovolj intimno.

Predvsem mi naj bo dovoljen poklon našim damam; razlogov je dovolj, ne le zaradi tega, ker je maj. Menda zdaj ni nobene modne revije in včeraj tudi ni bilo nobene ženske prireditve, da bi se moral bati zamere ali nespazumov. Toda gre vseeno za naše ženstvo, zlasti za pomladajo, ki v tej pomladji polaga največje žrtve na skodo svoje slave in hvale. Nobena nedelja ni dovolj lepa, da bi naše dame lahko paradirale v polnem poletu in triumfu. In v Tivoliju niso nikdar suhe klobuki, ki v tem modnem reviju, ker še nismo videli generalne revije na promenadi. Nas modni svet, ki mu je bilo včeraj nebo naklonjeno nekaj ur, se je že čudil sam sebi. Moda klobukov je namreč babilonska. Nihče več ne ve, ali so v modi zenski klobuki, ki medrevje v premeru dva metra, ali pokrivala brez krajev, ki jih je treba prvezati na glavo in ki jih dame iščejo med lasmi, ko se hočejo odkriti. Vsega tega je krivo apriško vreme v maju. Sveda, skribi zaradi mode je še nešteto. Tako mnoge dame ne vedo, katera barva kože je letos moderna ter se so odločile za pisani kompromis.

Dragi čitatelji pa pričakujem, da bo kronist napisal tudi kaj o politiki razen pojavljivih mode in pregegnečega vremena. Toda, ali se dandanes sploh kdo zanimata za politiko, posebno v tem tednu, ki je posvečen zatiranju jetike? O politiki naj nične ne piše v tem času, da bi je kdo ne spravil v sklad z vremenom in jetiko. Kronist si

ne more nalagati te težke odgovornosti, da bi politiko mesal med ženska pokrivala in kompetenco mokre Zofke. Sploh se pa zadnje čase zanimamo predvsem za mednarodne zadeve. Ne sicer za to, kaj se dogodi v mednarodnem svetu, saj smo doma dovolj mednarodni. V Ljubljani imamo neprestan mednarodne prireditve. Na njej nam ni treba vabiti tujecev, saj je dovolj, če nam pošljemo svoje izdelke. Baje se bo zdaj uveljavila moda, da bodo v Ljubljano pošljali razni mednarodni delavci, znanstveniki in kar je še kapacet na širinem svetu, samo referate na mednarodne kongrese. Žirija naših strokovnjakov bo na teh mednarodnih kongresih prečitala poročila inozemcem in se bo njim na čast odrekla svojim referatom in morebitnim bronastim koljanom.

Včeraj je bilo v Ljubljani mnogo znamenitih prireditiv v časopisih, govorili danes samo o njih. Nimamo v mislih le mednarodni prireditvi; v Tivoliju so vihrale zastave vsega sveta, v Zvezdi pa bele zreči križem. Godba tu in tam. Razstave tam in tu. Občinstvo tam in tu pred vrat. V Tivoliju je bila neoficijelna modna revija, v Tivolijski so imeli otroci nekakšno modno revijo. Brez revij ne gre več pri nas. Z revijami pobijamo krizo in jetiko, pesimizem in zaostalost ter se — kakor pravimo — afirmiramo pred svetom. Kronist ne ugovarja. Samo beleži. Hotel je le reči, da se naši žepi posebno ne afirmirajo. Težava je pač s človekoljubjem, ker ga je vedno manj v žepih kakor v besedah.

Toda zdaj je treba končati, kajti, čim se kronika dotakne zadev, ki silijo preveč v oči, je treba zamižati. Zato nam tudi ne štejte v zlo, da nismo opisovali včerajnjega vremena in da smo zamižili z vami vred, namestu, da bi šli na sprechod.

dovršenemu prednašanju dokaj enočično. Izmed vseh prej naštetih komponistov kažejo največ samonikloči, invencije in močne nadarjenosti Jakov Gotovac, Marko Tajčevič in Zlatko Grgoševič. Tajčevič starosrbske »Komitske pesme« so glasbeni biseri, Grgoševičeva obredna prvična za dež »Kad ide litija«, dalje tudi ganljivo religiozna »Težačka« ter živo pored na »Naše snehe in deklimek kažejo komponista s kreplkim smislim za apartno zvočnost in svojevrstno obdelavo narodnih motivov. Gotovac pa nam je že poznan zlasti z originalno »Koledo« za zbor in malji komorni orkester, ki je že svoj čas pri nas jako močno učinkovala. K. Odak je močan v starosrbskem korala »Se jerez velikis, zelo pa spominja na češke vzorce njegova sicer mogočna »Naši očevis. Dobronič, morda najvnetejši pobornik je glasbeno nacionalno osamosvojitev je

bil zastopan z dvema intimno učinkujučima zboroma »Zor-delija« in »Kroz selo«. Širokopotezna in samosvoja je Širojina »De ima voda«. Prodorno je učinkovač Paracva »Pustovanje sunca«. Jozefovič se v svoji pesmi »Zdrava Marija« odmika od domačih grude. Matz pa se je zopet sam po svoje še trdnejše oklepa. Lhotka končno s svojo »Banda udarala« spominja na znano češko vojaško pesem, ki so jo nedavno peli pri nas Přízenici. Interesantan pa je boj akcentov v besedi »udarala« in »udarala«.

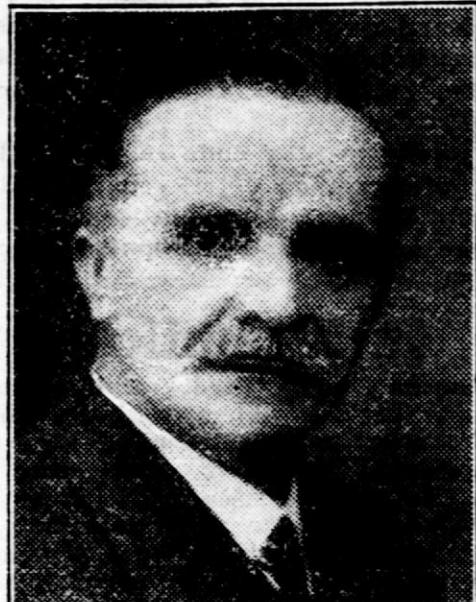
Cel naporni program so Zagrebčani absoluirali v treh nastopih ter so k sklepom morali dodati še dve, tri pesmi. Močno zainteresirano poslušalstvo je tako dirigentu kakor solistom in celemu zboru prirejalo šumne ovacije ter se je le iztežka ločilo od dragih pevcev.

60 letnica trgovca Franca Berjaka

Kranj, 15. maja.

Tiho in skromno je te dni proslavl v krogu svoje družine 60-letnico rojstva ugodnega kranjskega trgovca Franc Berjaka.

Jubilant je tekla zibelka v prijaznem Žumberku na Dolenjskem, a trgovine se je izučil v Tržiču in kot pomočnik je služboval v bivši Omersovi trgovini v Kranju,

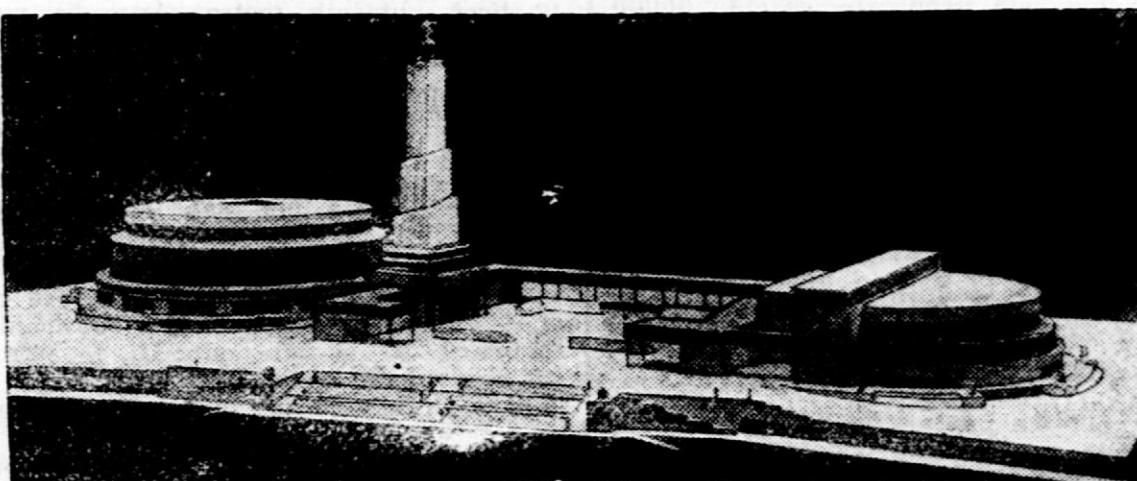
ki je zdaj njegova last. Skupaj z g. Viktorjem Šobrom je v Ljubljani otvoril specijalsko trgovino, katere lastnik je zdaj g. Šober sam, a leta 1911 je prevzel v Kranju Omersovo trgovino z želesnino in porcelanom, ki se je pod večinom njegovim vodstvom razvila v eno najuglednejših podjetij v Kranju. Podjetni mož je pred letičastom novil tudi kemično tovarno »KIK«, ki prav

lepo uspeva. G. Berjak uživa nedeljene simpatije v vsej naši javnosti, saj v Kranju skoraj ni organizacije ali društva, pri katerem bi ne sodeloval. Bil je med soustanovitelji trgovinskega društva »Merkur« podružn. Kranj že 17 let je podpredsednik Združenja trgovcev, od leta 1925 pa stalno tudi sodeloval v občinskem odboru, kjer vneto skrbi za gospodarski in kulturni napredok Kranja. Glasbena šola ima v njem velikega zaščitnika in podpornika, med svoje soustanovitelje ga steje tudi Trgovsko-nadževalna šola v Kranju, a g. Berjak je tudi eden najstarejših članov Sokolskega društva, odbornik gasilske čete, član Jadranške straže, Rdečega križa itd. Na njegovo podobo in z njegovim sodelovanjem je bila urejena tudi izletna točka na Šmarjetni gori. Jubilant je tudi član Zbornice za TOI. Res malo je mož med nami, ki bi jih lahko po njihovem delu, a tudi skromnosti in dobroti primerjali z njim.

Letos praznuje g. Berjak tudi 25-letnico poroke. Ž verno družico gospo Ivanko živi v vzgledni harmoniji, saj mu stoji trdno ob strani v dobrih in težkih časih. Kakor jubilant, tako je tudi g. Berjakova prijubljena v Kranju, saj je prava dobrotnica številnih društev. Berjakovima se je v zakonu rodilo troje otrok, od katerih je sin Lucijan dovršil trgovsko akademijo in se udejstvuje v domačih podjetjih, v praksi je tudi hčerka Justina, a najmlajša hčerkica obiskuje gimnazijo.

G. jubilant k njegovemu uspešnemu življenskemu delu tudi naše iskrene čestitke z željo, da bi jesen svojega življenja prebil v sreči in zadovoljstvu.

Največje poslopje na svetu

Največje poslopje na svetu, ki bo s svojo visino zasedeno tudi najvišje ameriške nebotičnike, bo moskovski dvorec Sovjetov, palača, kakršne svet še ni videl. To poslopje bo ne samo najvišje, temveč tudi največje, kar jih je bilo kdaj zgrajenih na svetu. Arhitektonska vrednost tega orjaškega poslopja bo pa dvomljiva. Dve leti so preizkušali teren, če je dovolj trden, da bo nosil do gigantskega poslopja. Končno so se prepričali, da se v tem pogledu ni treba ničesar

bati in tako so začeli polagati temelje.

Temelj srednjega stolpnega dela palače bosta dve betonski steni, dva obroča, ki ju spuste 26 m globoko. Debela bosta 4 do 5 metrov. Na stavbišču so že izkopali 210.000 kubičnih metrov zemlje. Zemlja okrog jame, ki jo bo treba izkopati za temelje stolpa, bo preparirana s posebno snovjo, ki ne prepušča vode, tako da nastane pred vodo zaščitenata jama. Skozi rove spravijo izolacijsko snov tudi pod dno.

Avtomat za ljubavna pisma

Iznajdljivost se vedno žanje uspehe in tako je nekaj prebrisanih mož v Parizu poslili kaj ko bi napravili avtomat za ljubavna pisma. Na svetu posebno pa v Franciji je mnogo ljudi, ki jim pero ne teče gladko. Zenske, zlasti Francozinje, se nimajo volilne pravice in ki torej veljajo za

dostopne romantiki, imajo pa zelo rade lepo napisana pisma. Zakaj bi torej ne pomagali nerodnim fantom, da bi lahko pošljali svojim izvoljenkom lepa pisma? V avtomat vrže novič, pa ti pade iz njega lepo pismec, pisano v pesniškem slogu. Pri tem bi lahko zaslužili tudi pesniki, saj se tudi oni ne branijo v teh težkih časih zaslužka. Če ti pismo ne ugaja, vržeš se en novič v avtomat in dobis drugi koncept. Ker je pa tudi ljubezni pri tucatu in večjih

— Preveč skromni ste. A povejte mi, kakšen aparat je tu in čemu služi?

Peter je pokazal na medeninstvo masko z dvema cevkama, ki sta imeli na koncu gumijast balon.

Na to vprašanje sta se svetli zdravniki očesci zaiskrili v mraku kakor mačke oči.

— To je kaj enostavno, — je odgovoril. — To je ena izmed mask, ki služi gasilcem, da morejo brez velike nevarnosti skakati v ogenj. Ostala je tu po požaru, ki smo ga imeli lanj v Eldoradu, in samo mi se moram zahvaliti, da sem lahko rešil dva človeka.

— Moje globoko priznanje, doktore! Nisem vedel, da ste pokazali toliko junastva. Mislim pa, da bi moral ostati pri vas ves dan, če bi si lotel ogledati vse te predmete.

Še pol ure sta se prijazno pogovarjala, potem se je pa Peter poslovil. Zdravnik ga je na moč ceremonijalno spremljal do vrat. Opravičeval se je svojemu prijatelju, da mu ni pokazal vsega svojega stanovanja, češ, da so druge sobe še boli zatrpane in da vlada v njih še večji nered.

Inženjer je odšel dokaj zadovoljen s tem posetom in že si je delal očitke, da je napačno sodil tega dobrodušnega.

naročilih popust, so uredili zadevo tako, da pada za pet frankov iz avtomata 40 različnih ljubavnih pisem, izmed katerih si človek pač lahko izbere najprikladnejše.

Da bi se izognili ravnatelji avtomata suma, da so pisma enaka in da bi mogla dobiti lepotica več do pičice enakih ljubavnih pisem, je na avtomati zagotovilo, da se vsak tened pisma zamenja z drugimi tako. Da se začujljencev tega ni treba dati. Francoski listi ne poročajo, kikšen uspeh so dosegli novi avtomati in kako podpirajo ljubezen v Parizu.

Pariška Alhambra umira

Skoraj neverjetno se zdi vest iz Pariza, da je slavna Alhambra, kamor so najraje zahajali Parizani in tuji letos, že zaključila sezono in za vedno zaprla svoja vrata. In vendar je veljalo to zahajše sedaj.

In vendar je veljalo to zahajše sedaj.

Občinstvo demonstracije niso bile po vsej in začelo se je Alhambra izogibati. Ravnatelja sta bla končno prisiljena ukreniti nekaj in tako sta sklenili prerediti Alhambro v kino. S tem izgubili 500 Francozov službo, toda ravnatelja sta izjavila, da ne moreta drugače rešiti podjetja. Slavni ruski balet Vojcehovskega odpotuje v Ameriko, pianist in parodist Maurice Roget je dobil službo v Angliji, »le grand Dorin« cigar popevko »On est degouté« prepeva zdaj v Pariz, poleg odprtosti v Hollywood, Anglezija Edna Cowey, ki edina zna parodirati slavno Pavlovo, pleše njenega umiračočega laboda v Parizu zadnjih. Pri zadnjih predstavah umrejajočih kabaretnih plesalk in pevcev, ki so protestirali proti temu, da zaposluje ravnateljstvo same tuje. Demonstracije so se večkrat ponovile in to je zadalo podjetju smrtni udarec.

Občinstvo demonstracije niso bile po vsej in začelo se je Alhambra izogibati. Ravnatelja sta bla končno prisiljena ukreniti nekaj in tako sta sklenili prerediti Alhambro v kino. S tem izgubili 500 Francozov službo, toda ravnatelja sta izjavila, da ne moreta drugače rešiti podjetja. Slavni ruski balet Vojcehovskega odpotuje v Ameriko, pianist in parodist Maurice Roget je dobil službo v Angliji, »le grand Dorin« cigar popevko »On est degouté« prepeva zdaj v Pariz, poleg odprtosti v Hollywood, Anglezija Edna Cowey, ki edina zna parodirati slavno Pavlovo, pleše njenega umiračočega laboda v Parizu zadnjih. Pri zadnjih predstavah umrejajočih kabaretnih plesalk in pevcev, ki so protestirali proti temu, da zaposluje ravnateljstvo same tuje. Demonstracije so se večkrat ponovile in to je zadalo podjetju smrtni udarec.

Iz Kranja

Na trgovski kongres, ki se bo te dni vrnil v Beograd, je kranjsko Združenje počelo večjo delegacijo iz vseh odbornikov s predsednikom g. Pr. Šircem na čelu. Poleg delegacije se kongres udeleži tudi več drugih kranjskih trgovcev.

Gradnja Zdravstvenega doma lepo napreduje. Sedaj so dovršili pličevino streh, stene že obmetavajo in vstavljajo okna. Tudi v notranjosti stavbe delo nagnje napreduje.

Adaptacija. Poslopje Šavnikove pristave poleg Narodnega doma je podjetnik Peter Kobal v pridržujo predelal za delavnico. Na Šavnikovem bregu ga Marenčičeva popravila in prezidala prvo nadstropje nad tegovino. Hilo predstavljajo župnika, ki se nazadja, nasproti farne cerkve so prebili in preplečali. Železničarsko hilo poleg klobora so tudi prebili in napravili novo litino ogradno. V kolodvorskem poslopiju so preslikali več čakalnic. Popravljena je tudi ograja na peronu. V občinski hiši popravljajo prostore, kjer so bili prej orožniki. V prvem nadstropju bo sedaj občinska pisarna (vojaki in drugi oddelki), v drugem pa privatno stanovanje.

Bikovski sejem. Na živinskem trgu se je v petek vrnil sejem, na katerega so prinali samo biki, in sicer iz vse Gorenjske, tako z Bleida, Gorjic, Mengša in bližnje kranjske okolice. Skupaj so pripeljali nad 60 bikov, samih lepih plemenskih živali.

Francoški akademijo priredi na vnebohod 21. maja ob 10. dopoldne na gledališču Narodnega doma Francoški krožek s sodelovanjem dijakov kranjske gimnazije. Na sprednu so razne deklamacije in petje otroških pesmi. Izvršila se bo tudi kratka komemoracija znamenitega sodobnega francoškega pisatelja Romaina Rollana. Izvedenih bo tudi nekaj igralskih prizorov in scen. Akademijo se udeleži francoški konzul v Ljubljani g. Remerand in lektor francoškega jezika g. Lacroix. Zato je tudi dolžnost kranjskega občinstva, da v častnem Števillu poseti pravoslav. Starši otrok in dijaki pa bodo videti, koliko se njihov narodčaj naučil francoščine. Za kritike stroškov se bodo pobirali prostovoljni prispevki.

dasi malo čudaškega zdravnika.

Naključje je hotelo, da sta se srečala zvezčer v hotelu Eldordo v eni izmed igralnic, kamor je prišel Peter, ker se je doma dolgočasil. Opazil je zdravnika, kako sedi nepremično kakor avtomat za igralno mizo in meče na njio cekin za cekinom, ki jih je brezbrzno jemal iz svoje moči.

Bil je tako zatopljen v igro, da sploh ni opazil Petra, ko ga je le-ta od daleč pozdravil.

Slang je izgubljal. Neusmiljene bankirje grablje so pograbile vse njegove stave. Poleg njega so igrali zlatokopji za zlati prah, ki